

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.03.2021. - 26.03.2021.

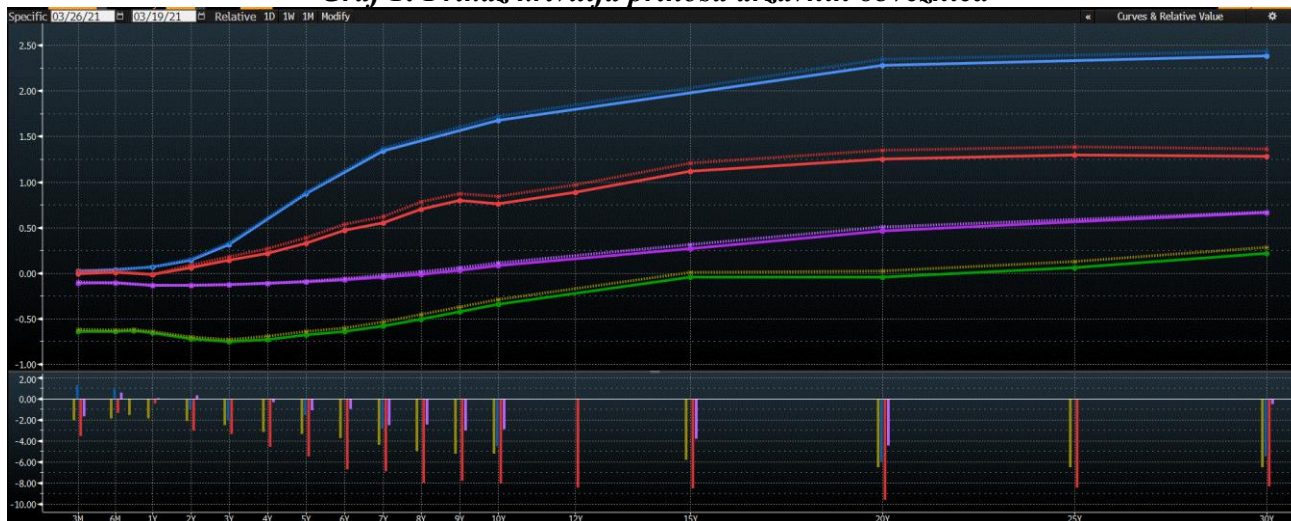
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21
2 godine	-0,70	-	-0,72	0,15	-	0,14	0,09	-	0,06	-0,14	-	-0,14
5 godina	-0,65	-	-0,68	0,88	-	0,87	0,39	-	0,33	-0,09	-	-0,10
10 godina	-0,29	-	-0,35	1,72	-	1,68	0,84	-	0,76	0,11	-	0,08

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	19.3.21	-	26.3.21
3 mjeseca	-0,594	-	-0,607
6 mjeseci	-0,627	-	-0,645
1 godina	-0,618	-	-0,594

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.03.2021. godine (pune linije) i 19.03.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom tjedna objavljeni podaci ECB su pokazali da je udio u bilanci ove institucije po osnovi PEPP programa u prošlom tjednu povećan za 21,1 milijardu EUR. Ova promjena ukazuje na to da bi tjedne kupovine trebalo da budu znatno veće u usporedbi s iznosima koji su zabilježeni u proteklih nekoliko tjedana. Navedeno odražava stav predsjednice Lagarde nakon održane sjednice UV da bi moglo doći do značajnog povećanja kupovina u dolazećem razdoblju. Ovakve informacije zajedno s ponovnim rastom broja zaraženih i nastavkom provođenja restriktivnih mjera, odrazile su se na pad prinosa obveznica eurozone tijekom prošlog tjedna. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 2 i 6 baznih bodova. Prinosi italijanskih obveznica su zabilježili pad od 2 i 4 baznih boda. Glavni ekonomista ECB Lane je izjavio da eurozona može očekivati pozitivne učinke „prelijevanja“ od stimulansa iz SAD jer smatra da bi to moglo da utječe na rast izvoza iz eurozone.

Istodobno, Lane opravdava sporiji tempo distribucije stimulativnih mjera u eurozoni strukturom ovog bloka. Član UV ECB Knot je sugerirao da bi na ljeto obujam kupovina po ovoj osnovi mogao biti smanjen ukoliko se ekonomija bude kretala u skladu s očekivanjima. Također, dodao je da je moguće da se počne razmatrati način povlačenja do sada neviđenih monetarnih stimulansa nekada krajem ove godine ukoliko članice naprave dovoljan napredak vezano za pitanje cijepljenja.

Deutsche Bundesbank je u mjesečnom izvješću objavila da očekuje snažniju ekonomsku kontrakciju Njemačke u I tromjesečju tekuće godine jer su restriktivne mjere za suzbijanje pandemije u prosjeku strože nego što je to bio slučaj u tromjesečju ranije. Pored toga, navodi se i da bi povećane stope PDV-a od početka ove godine, također, mogle igrati ulogu u tome. Središnja banka Španjolske je, također, smanjila prognoze ekonomskog rasta zemlje za ovu godinu na 6% u odnosu na ranije prognoze od 6,8%, kako je navedeno, zbog činjenice da će I tromjesečju biti slabiji u odnosu na očekivanja od prije 3 mjeseca, kao i zbog sporijeg procesa upotrebe sredstava iz EU fonda oporavka, u odnosu na očekivanja.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	OŽUJAK	49,1	52,5	48,8
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	VELJAČA	12,5%	12,3%	12,5%
3.	Bilanca tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-	30,5	36,7
4.	Bilanca tekućeg računa – Italija (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-	0,71	6,72
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	OŽUJAK	-14,5	-10,8	-14,8
6.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	OŽUJAK	93,2	96,6	92,7
7.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	TRAVANJ	-12,1	-6,2	-12,7
8.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	OŽUJAK	91	97	90
9.	Indeks poslovnog povjerenja – Italija	OŽUJAK	--	93,9	93,3
10.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	SIJEČANJ	-	-3,8%	-2,9%
11.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	SIJEČANJ	-	-1,6%	-0,5%
12.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	SIJEČANJ	-	-13,5%	-11,6%
13.	Obujama maloprodaje – Finska (G/G) prelim.	VELJAČA	-	2,8%	5,1%
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka (tromjesečje)	IV tromjesečje	-	16,2%	16,2%
15.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	-0,1%	-0,1	7,7%
16.	GDP – Španjolska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,4%	0,0%	0,4%

SAD

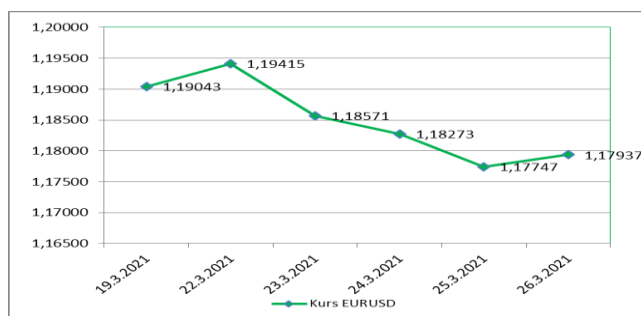
Ekonomski savjetnici predsjednika Bidena pripremaju sveobuhvatni paket u vrijednosti od 3 bilijuna USD kako bi potakli ekonomiju, smanjili emisiju ugljenika i smanjili ekonomsku nejednakost, počevši od gigantskog infrastrukturnog plana koji bi se mogao djelomično financirati povećanjem poreza za korporacije i bogate. Ministrica financija Yellen je pred Komitetom za financijske usluge izjavila da će povećanje poreza biti potrebno za financiranje narednih faza Bidenovog ekonomskog plana, te dodala da će paket koji se sastoji od investicija u ljude i infrastrukturu pomoći stvaranju kvalitetnih radnih mjesta u američkoj ekonomiji, a promjene porezne politike će pomoći u financiranju tih programa. Tijekom obraćanja Senatu u srijedu predsjednik Feda Powell je pokušao da umanjí zabrinutost, koju su pokrenuli uglavnom republikanci, da bi se ekonomija mogla pregrijati zbog paketa fiskalnog poticaja predsjednika Bidena u vrijednosti od 1,9 bilijuna USD, te je odbacio strahove da bi nedavni rast dugoročnih troškova zaduživanja mogao biti štetan za oporavak SAD i dodao da su se tržišta na uredan način prilagodila poboljšanim ekonomskim izgledima. Predsjednik Feda iz Ričmonda Barkin smatra da bi ekonomija SAD možda mogla biti pripremljena za nekoliko godina rasta iznad trenda, jer će možda kućanstva da potroše 2 bilijuna USD viška uštedevine koja je generirana u bankama tijekom pandemije, dok bi inflacija mogla biti nešto veća određeno vrijeme.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tekući račun (u mlrd. USD)	IV tromjesečje	-188,0	-188,5	180,9
2.	Prodaja novih kuća (M/M)	VELJAČA	-5,7%	-18,2%	3,2%
3.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	19.ožujka	-	-2,5%	-2,2%
4.	Porudžbine trajnih dobara P	VELJAČA	0,5%	-1,1%	3,5%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	OŽUJAK	59,5	59,0	58,6
6.	PMI indeks uslužnog sektora P	OŽUJAK	60,1	60,0	59,8
7.	Kompozitni PMI indeks P	OŽUJAK	-	59,1	59,5
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20.ožujka	730.000	684.000	781.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	13.ožujka	4.000.000	3.870.000	4.134.000
10.	GDP Q/Q T	IV tromjesečje	4,1%	4,3%	4,1%
11.	Osobna potrošnja T	IV tromjesečje	2,4%	2,3%	2,4%
12.	PCE deflator (G/G)	VELJAČA	1,6%	1,6%	1,4%
13.	Osobi dohodak	VELJAČA	-7,2%	-7,1%	10,1%
14.	Povjerenje potrošača Sveu. Mičigen F	OŽUJAK	83,6	84,9	83,0

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,1904 na razinu od 1,1794.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ekonomija Velike Britanije je tijekom prošle godine zabilježila pad od 10%, što je najveći pad u posljednjih 300 godina, a ekonomski savjetnici Vlade očekuju da će biti potrebno do sredine sljedeće godine da se ekonomija povrati na razinu koju je imala prije pandemije. Glavni ekonomista BoE Haldane tvrdi da bi ekonomija u Velikoj Britaniji mogla da doživi snažan oporavak, čak i ukoliko bi potrošači potrošili samo malo uštedevine koja je akumulirana tijekom krize izazvane Covid19. Premijer Johnson je rekao EU da će Europa biti gubitnik ukoliko Velikoj Britaniji nametne blokadu uvoza cjepiva protiv Covid19, jer je Brisel već ovlastio službenike da zabrane pošiljke cjepiva u zemlje koje su ostvarile bolje rezultate cijepljenja svoje populacije. Krajem tjedna je održan virtualni samit EU gdje je predsjednica EU Komisije von der Leyen naglasila da je velika količina cjepiva izvezena u Veliku Britaniju, iznoseći činjenicu o cijepljenju 2/3 građana Velike Britanije. Kasnije su Velika Britanija i EU u priopćenju istaknule da, uzimajući u obzir njihovu neovisnost, rade na specifičnim koracima koji se mogu poduzeti u kratkom, srednjem i dugom roku, s ciljem da se kreira win-win situacija i da se proširi ponuda cjepiva za sve građane. Najveće svjetske središnje banke, uključujući i BoE, razmatraju uvođenje digitalnih valuta koje bi mogle imati značajnu ulogu da međunarodna plaćanja budu brža i jeftinija, kako za velike transakcije tako i za transakcije potrošača.

Velika Britanija i EU su pokrenule prvi korak od Brexita u dijelu saradnje u vezi s bankarskim uslugama. Postignut je Memorandum o sporazumijevanju u dijelu financijskih usluga. Sadržaj i suština sporazuma su dogovoreni i sada se radi na formalnom procesu validacije.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	VELJAČA	-	86.600	-20.800
2.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	SIJEČANJ	5,2%	5,0%	5,1%
3.	Inflacija (G/G)	VELJAČA	0,8%	0,4%	0,7%
4.	Temeljna inflacija (G/G)	VELJAČA	1,4%	0,9%	1,4%
5.	PMI prerađivački sektor P	OŽUJAK	55,0	57,9	55,1
6.	PMI uslužni sektor P	OŽUJAK	51,0	56,8	49,5
7.	PMI kompozitni indeks P	OŽUJAK	51,4	56,6	49,6
8.	Maloprodaja (G/G)	VELJAČA	-3,5%	-3,7%	-5,9%
9.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	VELJAČA	-1,5	-1,2	-2,7
10.	Odobreni hipotekarni krediti	VELJAČA	95.000	87.700	97.400
11.	Monetarni agregat M4 (G/G)	VELJAČA			

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,85828 na razinu od 0,85511, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3872 na razinu od 1,3789.

JAPAN

BoJ je u ponedjeljak kupila oko 50 milijardi ETF-ova, usprkos tome što je smanjila referentnu ciljanu razinu kupovina ove aktive. Nakon toga je priopćeno da će od 1. travnja početi s primjenom novih smjernica vezano za kupovinu ETF-ova, koje su dogovorene na sjednici održanoj pretprošlog tjedna. Ograničenja kupovina ETF-ova će se odnositi na kupovine povezane sa širim TOPIX indeksom, dok se neće odnositi na kupovine povezane s prosječnim indeksom Nikkei. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ nastaviti s fleksibilnim kupovinama ETF-ova još neko vrijeme i da je prerano razmišljati o izlasku iz monetarnih olakšica, uključujući i kupovine ETF-ova, kao i da će biti potrebno neko vrijeme da se dođe do ciljane razine inflacije od 2%. Također, Kuroda je izjavio da postoje različiti izazovi prilikom upravljanja financijskim rizicima koji su povezani s klimom, kao što su poteškoće u postavljanju testova na stres, kao i nedostatak podataka, ali da ti izazovi ne treba da budu razlog smanjenja napora na rješavanju klimatskih rizika, upozorivši da bi klimatske promjene mogle dugoročno destabilizirati financijski sustav. Pored toga, Kuroda je dodao da je utvrđivanje načina smanjenja emisije gasova stakleničkih bašta prvenstveno odgovornost Vlade, ali i da središnje banke moraju poduzeti neophodne mjere protiv utjecaja klimatskih promjena s obzirom da imaju značajan utjecaj na ekonomiju. Anonimni izvor navodi da će BoJ zauzeti pristup kojim će umanjiti udio u operacijama otkupa obveznica od travnja, a prema novim smjernicama o monetarnoj politici koje su usvojene prošlog tjedna. Novi pristup će biti pojašnjen u rasporedu programa otkupa obveznica za travanj u srijedu. Ovo je ujedno postao i fokus tržišta zbog nagovještaja o tome koliku će toleranciju u kretanju prinosa dozvoliti BoJ.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	Vodeći indeks F	SIJEČANJ	99,1	98,5	97,7
2.	Koicidirajući indeks F	SIJEČANJ	91,7	90,3	87,4
3.	Prodaja u supermarketima (G/G)	VELJAČA	-	-2,1%	1,2%
4.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	VELJAČA	36,7%	36,7%	9,7%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	OŽUJAK	-	52,0	51,4
6.	PMI indeks uslužnog sektora P	OŽUJAK	-	46,5	46,3
7.	Kompozitni PMI indeks P	OŽUJAK	-	48,3	48,2

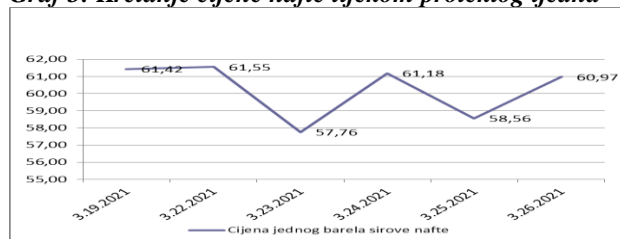
JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 129,62 na razinu od 129,34. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine 108,88 na razinu od 109,64.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,42 USD (54,89 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je smanjena preko 6% na dnevnoj razini pod utjecajem špekulacija da su zalihe ovog energenta u SAD i prošlog tjedna zabilježile rast, a što bi bio već treći tjedni pad. Sredinom tjedna EIA je objavila podatak da su zalihe nafte u SAD u prošlom tjednu zabilježile rast od 1,912 milijuna barela, kako se i očekivalo. Ipak, ove vijesti nisu utjecale na dalji pad cijene jer je došlo do blokade u isporuci nafte u Sueckom kanalu, gdje je jedan tanker blokirao prolaz. Nakon ovih vijesti, cijena nafte se ponovo vratila na razinu od 61 USD po barelu. Međutim, ponovo su u četvrtak pojačane zabrinutosti oko učinaka trećeg ciklusa zaraze virusom Covid19, što je dovelo do pada cijene.

Analitičari smatraju da problem u transportu nafte zbog blokade Sueckog kanala vjerojatno neće promijeniti zabrinutosti s kojima se industrija sada suočava, uključujući i zabrinutosti da bi ekonomski oporavak mogao biti sporiji nego što se očekuje. U nekim drugim uvjetima, blokiranje kanala bi značilo oštiri rast cijene. Ipak, sadašnja reakcija nije toliko izražena zbog ekonomskih uvjeta, kao i zbog činjenice da je cijena nafte sredinom ožujka dostigla najvišu razinu u posljednjih godinu dana. Tijekom trgovanja u petak, cijena nafte je povećana jer su se pojavile zabrinutosti da će biti potrebni tjedni da se tanker koji je blokirao Suecki kanal izmjesti. Uprkos ovakvim očekivanjima, cijena nafte se postupno smanjuje na tjednoj razini. Na ovakav trend utjecaj imaju špekulacije da bi novo zatvaranje u EU moglo imati negativan učinak po tražnju. Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je zabilježila pad od 0,73, treći tjedan zaredom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,97 USD (51,70 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je, treći tjedan zaredom, smanjena za 0,73%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremljeno:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.745,23 USD (1.466,05 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je imala tendenciju pada. Početkom tjedna cijena zlata je smanjena jer su investitori bili u iščekivanju rezultata aukcija američkih obveznica, a trenutno se prinosi ovih obveznica promatraju kao ključni čimbenik za cijenu zlata. Pored toga, aprecijacija USD je također utjecala na pad cijene zlata, jer aprecijacija USD umanjuje tražnju za ovim plemenitim metalom kao alternativnom investicijom.

U posljednja dva tjedna zlatom se trgovalo u uskom rasponu nakon što je cijena zabilježila pad na najnižu razinu u posljednjih 9 mjeseci usljed ranije zabilježenog rasta prinosa državnih obveznica.

Krajem tjedna nastavljen je postupni pad cijene zlata, uglavnom pod utjecajem očekivanja oko kretanja prinosa na državne obveznice SAD u narednom razdoblju.

Od početka ove godine cijena zlata je smanjena za oko 9% kao rezultat optimizma oko oporavka nakon pandemije i rasta prinosa na državne obveznice. Ovakve okolnosti su umanjile tražnju za tradicionalnim aktivama poput zlata. Ipak, mjere monetarnih politika i dalje pružaju određenu podršku zlatu te ne dozvoljavaju njegov značajniji pad. Cijena zlata tijekom trgovanja u petak nije bilježila značajne volatiliteti jer investitori još uvijek procjenjuju globalni ekonomski oporavak nakon pandemije, dok se u Europi i dalje povećava broj zaraženih virusom Covid19. S druge strane, aprecijacija dolara stvara ograničenje daljem rastu cijene zlata, te tako investitori uglavnom čekaju signale s tržišta kako bi donijeli nove odluke.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.732,52 USD (1.469,02 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je, drugi tjedan zaredom, zabilježila pad za 0,44%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

